

Č. 7714.

Pracovní doba. — Policejní právo trestní: Jest nutno, aby povolení k překročení pracovní doby bylo živn. inspektorátem podle zák. č. 91/1918 uděleno předem anebo lze povolení udělit i dodatečně?

(Nález ze dne 26. ledna 1929 č. 1357.)

V ě c: Erich Sch. v J. proti zemské správě politické v Praze o přestupek zákona o osmihodinné době pracovní.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad odvolání st-lovo z výměru osp-é v J. z 10. září 1926, kterýmž byl st-l jako majitel firmy B. v J. uznán vinným přestupkem § 1 zák. z 19. prosince 1918 č. 91 Sb., jehož se dopustil tím, že ve své továrně v době od 15. března do 24. května nechal dělnictvo pracovati přes čas bez úředního povolení, a odsouzen k pokutě Kč 500.—, event. do vězení v trvání 20 dnů.

O stížnosti nss uvážil:

St-l doznává, že v době shora uvedené nechal ve své továrně pracovati přes čas, aniž měl k tomu předem úřední povolení, namítá však, že přes to nelze jej proto trestati, poněvadž žádal o toto povolení u příslušného živn. inspektorátu, který žádosti jeho výměrem z 19. května 1926 vyhověl, a snaží se dovoditi, že přes to, že mu inspektorátem uděleno bylo povolení jen pro dobu budoucí, t. j. od 24. května do 4. června 1926, je tím prý sanována i dřívější práce přes čas.

Námítka tato jest bezdůvodná. Zák. č. 91/18 zakazuje v § 1 zcela kategoricky, že v podnicích zde uvedených nesmí skutečná prac. doba zaměstnanců trvati zásadně déle než osm hodin ve čtyřadvaceti hodinách, nebo nejvýš 48 hodin týdně. Jest proto dle § 13 téhož zák. každé prodloužení této pracovní doby zásadně přestupkem. Z této zásady připouští zákon různé odchylky, mezi nimi pak v § 6 odst. 1 též tu, že se za podmínek zde uvedených může povolit podnikům, aby dočasně prodloužily pracovní dobu. Z této textace zák. jest patrné, že k tomu, aby zákonem stanovená doba pracovní mohla býti beztrestně prodloužena, jest třeba, aby povolení k tomu bylo uděleno předem a že tedy k bezetrestnosti nestačí pouhé podání žádosti, i když se stalo dříve než prodloužená práce byla zahájena. Otázkou, zda příslušný úřad může udělit dodatečné svolení k prodloužení pracovní doby již provedenému a jaký význam takovéto dodatečné povolení má na otázku trestnosti prodloužení tohoto, se nss v daném případě zabýváti nemusil, neboť živn. inspektorát st-li takovéhoho dodatečného povolení nedal. Namítá-li st-l, že shora uvedeným výměrem živn. inspektorátu byla také vyřízena jeho žádost za povolení předem neohlášené práce přes čas v době od 15. března 1926 do 24. června 1926, jest mu v tom dáti za pravdu, leč vyřízení to bylo negativní, toto dodatečné povolení dáno nebylo a nelze proto spatřovati žádnou vadu řízení v tom, že žal. úřad o této okolnosti zvláštního šetření nekonal. Že pak živn. inspektorátem

nemohlo býti ani jiným způsobem »sanováno« nebo »prominuto« ono předchozí přestoupení zák., plyne již z toho, že se živn. inspektorátu nedostává ani kompetence k trestání přestupků cit. zák., tím méně ovšem k promíjení trestnosti jejich.

Č. 7715.

Chudinství (Čechy): Povinnost obce postarati se podle § 13 česk. chud. zák. z r. 1868 o to, aby chudí sirotkové byli vychováni a stali se způsobilými k výdělku, je omezena na míru nevyhnutelné potřeby.

(Nález ze dne 26. ledna 1929 č. 1579.)

V ě c: Josef J. v P. proti zemskému správnímu výboru v Praze o chudinskou podporu pro Ferd. D.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á .

D ů v o d y: — — — — —

Proti výroku žal. úřadu, jímž bylo uznáno zákonným odepření chudinské podpory pro nezletilého Ferdinanda D., odůvodněnému tím, že návštěvu 6měsíčního kursu obchodní školy nelze zahrnouti pod pojem nevyhnutelné podpory a potřeby ve smyslu chud. zák., namítá stížnost, že Ferdinand D. potřebuje chud. podpory, aby zdokonalil svoje vzdělání pro své povolání, poněvadž by jinak neměl svou budoucí existenci zajištěnu.

V zákoně chudinském z 3. prosince 1868 č. 59 z. z. čes. se v příčině chudých dětí osiřelých v § 13 stanoví, že jest obec povinna míti o to péči, aby takové děti byly vychovány a staly se způsobilými k výdělku. Podle tohoto předpisu jest tudíž obec povinna se postarati o to, aby chudé osiřelé děti mohly nabyti takových dovedností, které by jim umožnily, aby samy svou prací mohly se živiti. Ježto pak podle § 1 chud. zák. se veř. opatrování chudých vztahuje jenom na to, čeho chudým jest nevyhnutelně potřebí, jest i povinnost obce, stanovená v § 13 téhož zák., omezena jen na míru nevyhnutelné potřeby.

Žal. úřad neshledal, že by návštěva 6timěsíčního kursu obchodní školy byla v mezích potřeby nevyhnutelné k tomu, aby nezletilému Ferdinandu D. byla zjednána způsobilost vlastní prací se živiti; proto neuznal žal. úřad dom. obec podle zák. povinnou, aby poskytováním chudinské podpory usnadnila Ferdinandu D., aby mohl získati toto školské vzdělání. Úsudek úřadu o tom, že určité školní vzdělání je nebo není nevyhnutelné k nabytí výdělečné způsobilosti, jest součástí skutkové podstaty, na níž je rozhodnutí úřadu založeno; tuto skutkovou podstatu musí nss podle § 6 odst. 1 zák. o ss položit za základ také svému přezkoumání rozhodnutí stížností napadeného, pokud netrpí některou z vad, vytčených v odst. 2 § 6 zák. o ss. Stížnost, tvrdící v příčině nezbytnosti vzdělání na obchodní škole pouze opak toho, co usoudil žal. úřad, vad takových nevytýká a nss jich také, pokud by k nim bylo hleděti z úřední povinnosti, neshledal.